

קפיטן טובלי מצבא „כדאילה“ כותב למערכת

כדאילה, 30.7.63

למערכת „מערכות“ שלום,

ודאי שמעתם על הסערה הציבורית העזה שהתחוללה בארצנו עקב מאמרו של אל"מ ביסי על רשמיו מביקורו בארצנו.

בפרלמנט קמה שערוריה כשציר האופוזיציה נ. ביקורי חלץ נעלו ודפק על דוכן הנוא-מים. אבל על כל זה ודאי קראתם בעתונות ולא זאת מטרת מכתבי.

מאחר וראיתי את התענינותכם הרבה בעיות צבאנו, החלטתי להביא לפניכם כמה מן הבעיות שהטרידוני בשנים האחרונות — כמובן עם ההסתייגויות הנובעות מדרגתי.

ובכן, אחת מבעיותינו החריפות היתה בעית ה„שלח“, דהיינו: שרות לאומי חלוצי. אלו

הן יחידות שחייליהן עוברים טירונות, לאחר ריה משרתים חדשים מספר במשקי ההתייש-בות ובמשקי ספר; השלב הבא הוא אימון מרוכז ביחידות מובחרות, והשלב האחרון הוא חזרה להתישבות מתוך תקווה שאחוז

ניכר ישאר, עם השחרור, בהתישבות. איני רוצה להכנס לפרטי הויכוח, אלא לתארו בקצרה. מתנגדי השיטה טענו כי בזמן שלאחר הטירונות, בהמצא השלחניק במשק,

הוא שוכח את החומר שלמד כטירון. ה-אימונים במשק אינם תכליתיים. כשהחייל מגיע לאימון המתקדם מתבזבז זמן ניכור על חזרות ועל „הכנסות לתלם“ ובסופו של

דבר אחוז הנשארים במשקים אף הוא קטן מכל המשוער. נקודה נוספת וחשובה הנה העובדה שפוטנציאל רציני של קצינים טמון

דוקא בנוער המתגייס ליחידות השלח — ורק אחוז זעום מפוטנציאל זה עובר לשלבי פיקוד וקצונה וכך הולכים „לאיבוד“ קצינים רבים. הבעיה החריפה במיוחד לאור המח-סור הרב בקצינים. נקודה נוספת, טענו ה-

מתנגדים: מכיון שההולכים לשלח הם מיטב הנוער של „כדאילה“, היה חומר אנושי מעולה זה מעלה בהרבה את רמת היחידות הנותרות. לוי למשל, היה בכל צות טנק

לפחות איש אחד בוגר-תיכון ו/או תנועת נוער — היתה רמת הצות כולו עולה בהרבה. לו היה עולה אחוז בוגרי תנועות נוער ו-

בעלי השכלה בחטיבות החי"ר, כשאלה מעור-רבים בין הכיתות והמחלקות, היתה רמת היחידות עולה ביחס ישר לכך.

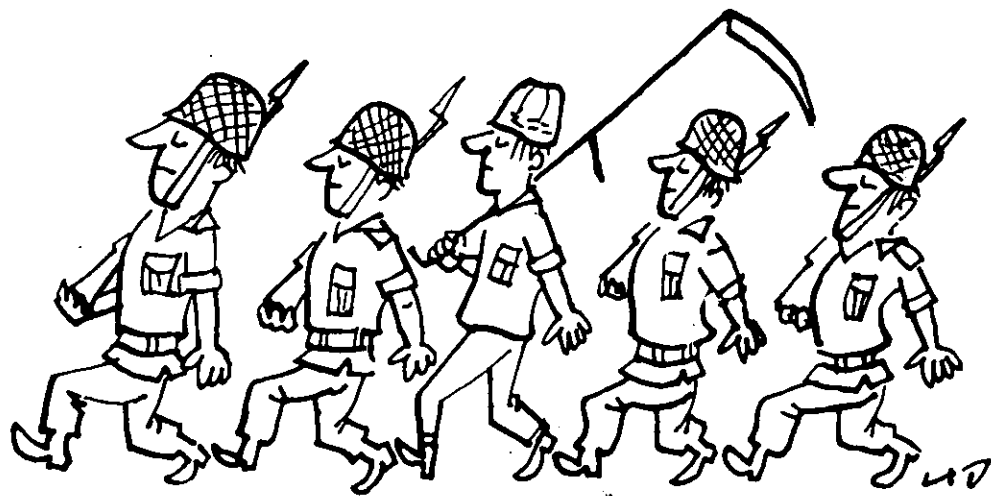
כמובן שהיו טענות רבות בעד והויכוח ניטש עד שמונתה ועדה בראשות לויט-גנרל יעולי. תוצאות חקירתה הן שכעת שוהים מתנדבי השלח ביחידות במשך תקור-פה מרוכזת של שנה ומחצה ועוברים ל-

אחר מכן למשקים. נראה שהמגמה הסופית היא פיזור האנשים ביחידות השונות ובי-חילות, מתוך קיום מפגשים תכופים ככלי-

האפשר לשם שמירה על מסגרת הגרעין. רמת היחידות הקרביות של השלח עלתה מאחר והמגויסים הוכנסו מיד ליחידות ה-

מובחרות, בהן משרתים הם את השנה ו-מחצה הראשונה במקום הטירונות המפוק-פקו שעברו קודם לכן.

בעיה נוספת שהטרידה את צבא „כדאילה“ היתה המחסור בקצינים ביחידות. כתוצאה מכך צומצם אחוז הנושרים מקורס-הקצינים.

לאת רמת המפקדים, מצד אחד וחזרה ל-שיטה של חינוך צבאי נוקשה יותר, מצד שני. אין הכוונה לשבירת החייל אלא לאי-

מון נמרץ יותר. החייל נמצא בתקופת הטי-רונות מרבית הזמן בשדה, ללא פינוקים מיותרים ובתנאים בהם עליו לפתח ככלי-

האפשר את יזמתו, כגון: בישול עצמי, הכרה יסודית של הצומח, ניצול הטבע, התמצאות בלילה ועוד. טירונות כזאת היתה

למנת חלקם של כל החיילים, כולל חיילי השרותים. כנהגים ביחידות התובלה, למשל, נשלחו חיילים אשר שרתו זמן ניכר ב-

פלוגות רזבאים והיו חיילים טובים. הוא הדין גם לגבי יתר חיילי השרותים. השלמת הש-כלת היסוד נתאפשרה למשל מיד בהתחלת השרות ולא בסופו. כתוצאה מכל אלה —

כמעט ולא שומעים עוד על מקרים שנהג מיחידות-תובלה אינו רוצה לצאת לעבודתו, ו„מגלה“ כל מיני תקלות במכוניתו. פחתו

גם מקרים שחיילים בחטיבות „סידרו לעצמם נופש בבית-הכלא“ למשך אימוני חורף ו-ברור לי, שכיום ימצאו המבקרים בצבא „כדאילה“ צבא שונה לחלוטין מזה שהכירו לפני שנים מספר ועוד ידנו נטויה.

לפני שאסיים מכתבי ברצוני לספר לכם עוד על איאלו פטנטים ושכלולים בצבאנו, במיור-חד לאיר הענין שגילו כל המבקרים בנושא זה.

בזמנו נתעוררה מחלוקת סביב אופן האחיזה של רובה בשדה — היו שהעדיפו אחיזה בידי-הנשיאה והיו שהעדיפו אחיזה ב„מצב היכון“. לאחר בדיקות הוברר לנו שלשתי השיטות מגרעות. רובאי הרוצה לזרוק רימון,

תוך כדי הסתערות, מתקשה לעשות זאת כשרובה בידו. במיוחד אמור הדבר לגבי רימון הפריצה שיש להכריג את כיפתו. השיטה הנהוגה כעת היא — אחיזה הרובה

אנשים הגיעו לקורס זה מדי סיימס קורס מפקדי-כיתות, ללא נסיון איזה שהוא כ-מ"כים. ברור שרמת הקצינים ירדה ודבר זה נתן אותותיו ביחידות.

פתרון חלקי נמצא בהפנית אחוז גדול יותר של חיילי שלח לקורסי פיקוד. חלק אחר של הפתרון בא מתוך הנחה של לויט-גנרל יעולי שמ"פ יעדיף כמ"מ סמל טוב על

קצין גרוע; כך קרה שכפתרון זמני, בי-יחידות מסוימות, ניתן לסמלים טובים פיקוד על מחלקות — בעיקר טירונים — לאחר שהסמלים הוכשרו לכך בקורס מיוחד. ה-

קצינים מופנים ליחידות האחרות. ברור ש-רבו הטוענים כי מגעו הראשון של החייל עם הצבא, רצוי שיתנהל בפיקוחו ופיקודו של קצין, אולם — טענו הראשונים — מה

ערך לקצין שאין לו נסיון פיקודי לעומת סמל טוב. עוד אציין את בעית המשמעת אשר התעוררה בזמן האחרון בצבא „כדאילה“. לתיקון המצב ננקטו הצעדים הבאים: הע-

ב"היכון" כשהרצועה תלויה על כתף שמאל במצולב בצורה שהראש וכתף ימין עוברים דרך הרצועה הפתוחה. שיטה זאת נוחה והידיים הופשיות לכל דבר.

ומאחר ודברתי על רובה, כדאי להזכיר את הכידון המתקפל הצמוד לרובה כמו ברובה הרוסי, למשל. בשעת הצורך ניתן להסיר את הכידון הבנוי בצידו האחד כמשורר ובשני כסכין חד והניתן לשימושים רבים. דבר נוסף הוא החגור לפצצות 52 מ"מ. עד היום נשאו פצצות אלו וכן את הפצצות של הרובה רומה נ"ט או בתרמיל או בזבילים. ברור כי אופן נשיאה זה גזל זמן יקר, במיוחד עם ירית הפצצות הראשונות והנשיאה היתה בלתי-נוחה. החגור החדש מותקן כך שהפצצות משתפלות מחגורת-מותן לאורך הירך, הן הדוקות כך שלא יפריעו לריצה וניתנות לשליפה בנקל. מזה שניה נמצאת בתרמיל-הגב.

על תיק המפות הצמוד לירך מלפנים ודאי שמעתם. זהו תיק מפות גדול למדי, מקופל סביב הרגל ומוצמד אליה ברצועות. כשרוצים להשתמש בו אין לנו אלא לכרוע על הברך השנייה — והנה יש לנו תיק מפות נוח (כשלחן צמוד משמשת הרגל).

המפות עצמן מצופות בחומר פלסטי מיוחד, הדומה לחומר בו מצופים תפוזי היצוא. ניתן לכתוב על המפה בצ'יינגרף ולמחוק כש-המפה עצמה אינה מחקלקלת.

לכל חייל יש כמובן חבלי-איש — אך לא מסוג החבל הישן, המסורבל. הכבד והלא נוח. החבל הוא פשוט מיתר של מצנח משומש המהווה צרור קטן, הוא נוח וחזק מאד.

מאחר ורבו לאהרונה המצבים בהם היה על הגייסות לחצות שדות-מוקשים, ציידנו כל כיתה בדקר-מתקפל קטן. יש להניח כי צעד זה עוד יוכיח עצמו בעתיד. הדקר עשוי פרקים מתברגים או מתקפלים.

איני רוצה להרחיב את הדיבור על המערכת לסלוק נפלים. ראינו כי בהתאמן יחידה בשדה נשאים נפלים ועל אף החוקים והפקודות לא תמיד מפוצצים אותם, וזאת — לא בגלל חוסר רצון, אלא פשוט משום שלעתים לא נמצא אחד מאבזרי הסילוק במקום. הרכבנו מערכת של לבני חבלה עם פתיל-בטחון אליו מחובר מצת היכוך; ה-מערכת נתונה בקופסת בקליט וכל שיש לעשות הוא לחבר את הנפץ, הנמצא עטוף ב-לבד בתוך הקופסה. כל מחלקה היוצאת ל-

תרגיל ירי מחזיקה ברשותה שתי מערכות וברור שאם נצליח למנוע אסונות הודות לכך — יהיה שכר עמלנו רב.

באם מדובר בדבר הקרוב לחבלה, כדאי להזכיר את מערכת-החבלה ברכב-קרוב משורין. המערכת מורכבת מפתיל של פנס-רוח באורך של 60 ס"מ. בחלקו האחד של הפתיל נמצא אבק-שריפה דביק, מכוסה בפלסטר. הפלסטר מכסה גם את קצהו של פתיל-בטחון בעל חתך אלכסוני מחובר למצת-היכוך. הפתיל מוכנס למיכל הדלק, המצת נשלף, האש באה במגע עם הדלק — והיתר פשוט.

כדבר אחרון במכתבי זה אזכיר דבר ש-רעיונו דוקא אצל קצינים בצבאכם — ה-כונה היא לפרימוס קטן (נכנס לאשפת ה-כדורים), זול (קצינים סיפרו שמחירו בשוק הוא 5 ל"י בכספכם) ויעיל. ציידנו כל כיתה בשני פרימוסים כאלה ו... תתפלאו אבל זה מוסיף המון למורל!

אסיים כאן — על אף שבאמתחתי מצויים עוד דברים רבים. פשוט משום שודאי קור-איכם יתחילו לקנא בצבאי וזה כידוע דבר לא רצוי בין צבאות ידידותיים.

ב ב ר כ ה ,

קפיטן א. טובלי, צבא "כדאילה"

(המשך מעמ' 45)

באשר לטנק — ניתן לשער כי הדגם הגרמני, עם הימושו הבריטי

הערכה שונה לטיבם-היחסי של שני הטנקים ניתנת על-ידי כתב בריטי אחר — אשר אינו כתב-בבון כי אם כתב-בפריז ואשר לשבועונו חשבון-מר-פחות עם ממשלת צרפת על מניעת כניסתה של בריטניה לאירופה:

"מה — שואלים עצמם הצרפתים — קרה לו לחוזה הצרפתי-הגרמני שנחתם לפני חדשים מספר? ממשלת-בון החליטה, כנראה, לבנות טנק-כבד בשותפות עם האמריקאים. משמעותו של ענין זה — רבה, ובכמה רמות. תחילתו ב-1958, עת קבעו מיניסטריוני-ההגנה הצרפתי והגרמני את הצורך בטנק בן 36 טון, והזמינו הצעות-מכרז ממופעלים בשתי הארצות. הנוסחה' הצרפתית, AMX-30, הוצגה בבחניה ב-10 ביוני ש-ז. ליד מאיליי שבשאמפאן-ביצועי מצטיינים בצרוף סוגי-היכולת השונים שנתמזגו בו — וביכולתו לחצות מכשולי-מים שרוחבם עולה אף על 5 מטר; ואילו תותחו יכול להבקיע שריון בעובי של כמעט מטר ממרחק העולה על שלושה קילומטרים. הצרפתים טוענים כי במהירותו ובניידותו עדיף הוא במידה ניכרת על האבטיפוס הגרמני; הם קיוו שתצמח מכאן ועסקה אשר הקפה יהיה קרוב לשלוש-מאות מיליון ל"ש (כ-800 מיליון דולר)..."

(התוהה הבריטי החדש בן 105 המ"מ — אשר בו יהומשו גם הטנקים האמריקאיים החדשים — המער') הנו עדיף; אולם כדבר מצער נראית העובדה כי על דגמי-המטוסים הצרפתיים ברוכי-הכשרון אף לא דווח כלל לועדת-ההגנה של הפרלמנט הגרמני. אמנם, בהקשר זה יש, כמובן, לזכור כי כלי-הנשק והציוד האמריקאיים המוצעים לגרמנים, או למישהו אחר, נמצאים כבר בדרך-כלל במלוא תהליך ייצורם; בעוד דגמים צרפתיים ובריטיים, אפילו יהיו עדיפים להלכה, נחוצים לגביהם הגשת הזמנות-מראש בהקף ניכר בטרם ניתן יהיה לסכן את הוון-ההשקעה הדרוש כדי להתחיל בייצורם בסידרות בקנה-מידה נרחב. אפילו כך, המאמץ המרוכז והאדיר של חברות-ענק אמריקאיות להחדיר השפעתן ולהבטיח לעצמן את ההזמנות — תפקידו בעסקי רכש אלה נראה כתופעה מדאיגה.

אישיתופם של הצרפתים בדיונים אלה על תיאום כלי-הנשק עלולות לצמוח ממנו מסקנות מרחיקות-לכת לגבי נאט"ו, כי החשדות הצרפתיים בפנים ארגון זה גוברים עקב כך; החשדות הללו ניזונים גם מריבוים הבלתי-נמנע של גנרלים גרמניים (הנתונים להשפעה אמריקאית) בתפקידי-מטה במפקדה-העליונה של נאט"ו — כי תרור מתה של גרמניה מתחילה לעלות על זו של מעצמות אחרות, וההשקעה הגרמנית במאמץ זה מגיעה כבר כמעט לאותו אחוז ב"מוצר" הלאומי-הכולל של המדינה כמו באמריקה. שלא כמושגים הרזוחים אצל הבריטים, אין הצרפתים מתנגדים לכך שתהיה לגרמנים השפעה התואמת את משקל תרומתם; אלא שחפצים היו שיימלכו בדעתם. וזהו דרישה סבירה.